

Beginnend *Bijbellezen*

Het verhaal van de Bijbel op eenvoudige manier verteld

10. Gods verbond met Abram

Lezen: Genesis 14 en 15

Lot gaat in Sodom wonen

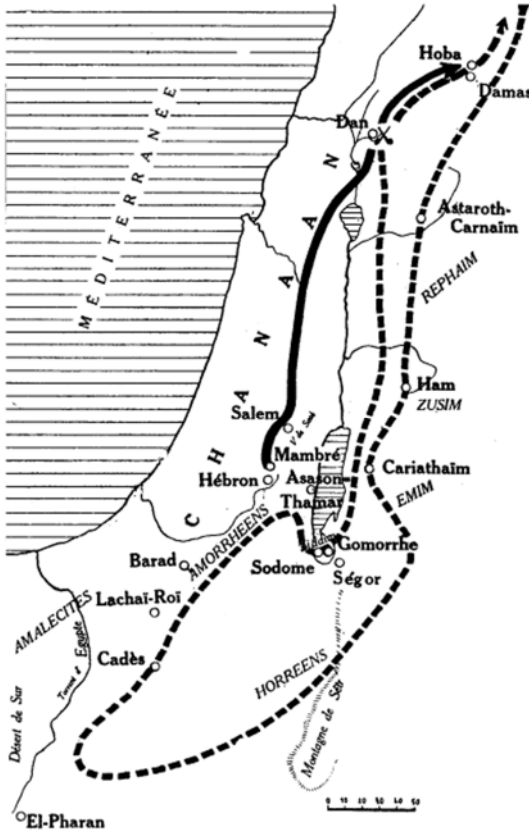
Nadat Lot er egoïstisch voor had gekozen naar de vruchtbare Jordaanvallei (“waterrijk als de tuin van de HEER en als Egypte”) te gaan, en zijn oom achterliet in een afgegraasd land waar tekort aan water was, beging hij een grote fout. Want hij ging wonen in de buurt van de stad Sodom, en “de mensen daar waren slecht en ze zondigden zwaar tegen de HEER”. Niet lang daarna ging hij nota bene in die stad zelf wonen.

Lot gevangengenomen

Zoals we weten is er niets nieuws onder de zon. Tegenwoordig zijn er veel oorlogen, maar dat was in het verre verleden niet anders. Meestal ging het erom je macht uit te breiden door een buurstad te veroveren, en anders om op rooftocht te gaan en je bezit te vergroten. Op den duur kwam het zover dat een koning of een verbond van koningen zo sterk was, dat het mogelijk was een groot gebied te onderwerpen en te beheersen. Dat was ook het geval met Sodom en zijn buursteden. Die waren al twaalf jaar onderworpen aan een aantal koningen uit het Oosten, waaronder Kedorlaomer van Elam (dat tegenwoordig deel uitmaakt van Iran). Op een dag kwamen ze in opstand en ontstond er oorlog. Kedorlaomer en zijn bondgenoten trokken op en namen onderweg een enorm gebied in. Daarna wilden zij richting Kanaän trekken. Maar de koningen van Sodom en haar buursteden wilden hen tegenhouden. Dat lukte niet, want zij werden verslagen. Het leger van Kedorlaomer roofde daarna alle mensen en alles wat zij konden gebruiken, en trok met hun buit terug naar eigen land. Onder hun gevangenen bevond zich ook Lot met alles wat hij had.

Abram bevrijdt Lot

Ook toen was het zo dat een oorlog veel mensen op de vlucht joeg. Eén van de vluchtelingen zocht zijn toevlucht in het gebied waar Abram woonde. Misschien was het iemand die Lot kende. Hij vertelde Abram wat er was gebeurd, en dat ook Lot en zijn familie gevangen was genomen. Abram bedacht zich geen moment en riep alle mannen die voor hem werkten bij elkaar. Hij woonde toen bij Mamre, waar hem goedgezinde Kanaänieten woonden. Ook van hen

Dit (Franse) kaartje laat de veldtocht van Kedorlaomer en zijn leger zien (de onderbroken lijn), en de achtervolging door Abram en zijn mannen (de zwarte lijn).

sloten velen zich bij Abram aan. In totaal zetten 318 man de achtervolging van het leger van Kedorlaomer in. Dat was toen al ergens in het noorden van het land, maar het lukte Abram en zijn mannen om het in te halen en te verslaan. Ze achtervolgden de overgeblevenen zelfs tot voorbij wat nu de hoofdstad van Syrië (Damascus) is. Alle krijgsgevangenen en bezittingen werden terugveroverd; ook Lot en zijn familie werd bevrijd. Dit was een heel edelmoedige daad van Abram. Hij had ook kunnen denken: 'die mensen zijn slecht en Lot heeft me mooi beet gehad'. Maar hij wilde niet dat Lot als slaaf of dwangarbeider verder moest leven, en ging op weg in vertrouwen op God, dat hij met die ongeveer 300 man Lot zou kunnen bevrijden.

In het licht van hoe God ons mensen opvoedt, moeten we dit zien als een proef, een test. De keus die je bij zo'n proef maakt, laat zien wat er in je hart is. Als Abram niets had gedaan, was duidelijk geworden dat hij zelfzuchtig was en geen risico's wilde lopen. Nu echter toonde hij dat hij niet zelfzuchtig was, omdat hij zijn ondankbare, egoïstische neef wilde redden, met gevaar voor eigen leven. Dit karakter hoort bij iemand die God echt wil dienen; want daarin laat hij of zij Gods eigenschappen in zichzelf zien. God is geduldig en vergeeft zonden. De Heer Jezus liet in zijn leven Gods eigenschappen volmaakt zien. Hij was zelfs bereid te sterven voor ons, ook al zijn wij van onszelf zelfzuchtige mensen. Abram liet hier zien dat zijn karakter zich steeds meer in de goede richting ontwikkelde, ook al was hij niet volmaakt.

Abram en Melchisedek

Toen Abram met de zijnen op de terugweg was naar de Jordaanvallei, gebeurde er iets opmerkelijks. Er kwamen hem twee koningen tegemoet: de (nieuwe) koning van Sodom, en de Koning van Salem. Die laatste koning heette Mel-

chisedek, en Salem was het latere Jeruzalem. Deze Melchisedek was niet zo maar een koning; hij was priester van de God die Abram uit Ur had geroepen, en kwam hem tegemoet met brood en wijn en de zegen: “Dat Abram gezegend mag zijn door God, de Allerhoogste, schepper van hemel en aarde. Dat God, de Allerhoogste, gedankt mag worden: uw vijanden leverde Hij aan u uit.” En Abram gaf hem een tiende deel van alles wat hij had heroverd (behalve van de mensen), als dank aan God dat Hij de overwinning had gegeven en hem en alle anderen veilig had teruggebracht.

Maar toen kwam de koning van Sodom met het voorstel, dat Abram hem alle mensen zou teruggeven; dan mocht Abram alle goederen houden. En dan is te zien dat het Abram er niet om ging er zelf beter van te worden, toen hij zijn neef ging bevrijden: “Ik zweer bij de HEER, bij God, de Allerhoogste de schepper van hemel en aarde, dat ik helemaal niets wil aannemen van wat uw eigendom is, nog geen draad of schoenriem. U zult niet kunnen zeggen: ‘Ik ben het die Abram rijk heeft gemaakt’”. Zij werden het erover eens dat zijn dienaren en zijn Kanaänitische metgezellen een eerlijke vergoeding kregen voor hun inspanning. De rest kreeg de koning terug.

Het is weer de schrijver van de brief aan de Hebreëën die nogal wat te vertellen heeft over wat hier gebeurde. Om te kunnen begrijpen wat hij schrijft, moet je aardig wat afweten van de priesterdienst in het volk Israël, maar zover zijn we nog niet. Het belangrijkste dat hij wil zeggen, is dat Melchisedek een priester was die leek op de Heer Jezus. Omdat de Heer Jezus veel, veel later kwam, noemen we dat een beeld, of voorafschaduwing van Hem. Waarin Melchisedek op de Heer Jezus leek, is te zien in een aantal dingen: Zijn naam betekent Koning van de vrede (de Heer Jezus wordt Vredevorst genoemd), hij was niet de gelijke van Abram maar stond in Gods werk hoger dan Abram (Jezus is de hoogste in rang van alle mensen), hij had geen opvolger (Jezus is voor altijd hogepriester geworden), hij kwam Abram met brood en wijn tegemoet (Jezus gaf brood en wijn voor wat we nu het Avondmaal noemen), hij gaf Abram Gods zegen (in Jezus worden alle mensen op aarde gezegend).

Gods vriend Abram

Enkele jaren na Abrams ontmoeting met Melchisedek, sprak God weer met hem en zei: “Wees niet bang, Abram: Ikzelf zal jou als een schild beschermen. Je loon zal vorstelijk zijn”. Abram dacht dat God hem nog meer vee en rijkdom wilde geven; en hij was al zo rijk. Ook was hij al niet meer zo jong. Daarom dacht hij erover na wat voor zin het zou hebben nog meer te bezitten, als hij geen kinderen had die het bij zijn overlijden zouden erven. Alles zou dan naar zijn trouwste dienaar Eliëzer gaan. Maar God zei tegen hem: “Nee, niet je dienaar zal jouw bezittingen erven, maar een kind dat je zelf zult verwekken.” Hij vroeg Abram naar buiten te gaan en de sterrenhemel te bekijken. En opnieuw beloofde God hem dat zijn nakomelingen tot een groot volk zouden worden: “tel de sterren, als je dat kunt ... Zo zal het ook zijn met jouw nakomelingen”.

En dan zien we weer het geloof van Abram: “Abram vertrouwde op de HEER en deze rekende het hem toe als een rechtvaardige daad.” Geloven is dus niet iets vaags, een gevoel, maar het vaste vertrouwen dat God echt doet wat Hij zegt. Dat ge-

loof zoekt God bij ons, en dat vond Hij bij Abram. Daarom noemde Hij Abram Zijn vriend. Niet een vriendje zoals wij hebben, waar je lol mee maakt en samen wat drinkt. God is God, en Abram was een mens; ze waren dus niet aan elkaar gelijk. Met vriend wordt bedoeld dat je elkaar vertrouwt, en elkaar alles zegt en vraagt. In dat vertrouwen vroeg Abram aan God of Hij hem iets wilde geven, dat hem er zeker van liet zijn dat hij inderdaad zelf een kind zou hebben. Daarop sloot God een heel indrukwekkend verbond met hem. Normaal gesproken brengen mensen offers aan God; maar nadat Abram de dieren had klaargelegd, ging er een vuur van God tussen de geslachte dieren door. En God zei tegen Abram dat hij en zijn nakomelingen het land Kanaän, en zelfs meer dan dat, zouden bezitten. Maar er zouden nog zeker 400 jaren voorbijgaan, voordat het zover was. Waarom moest dat zo lang duren, vraag je je misschien af. Het antwoord vinden we in de Bijbel, en de conclusies kunnen we dan zelf trekken. God had beloofd dat Hij de slechte mensen niet meer door een zondvloed zou straffen. Hij wacht af of ten minste een deel zich bekeert en Hem dient. Dat is Gods geduld met ons. Dit geduld toonde Hij ook met de bewoners van het land waarin Abram rondtrok met zijn vee. God zei daarover: “Pas de vierde generatie zal hierheen terugkeren, want pas dan hebben de Amoriëten zo veel misdaden gedaan dat de maat vol is”. Gods geduld zou zo lang duren als de tijd die nodig was om Abrams nakomelingen ergens anders tot een groot volk te maken. Want in het land Kanaän tot een groot volk worden zou niet gaan. Ten eerste zouden de inwoners van het gebied dat nooit goedvinden, zodat zij hen zouden verjagen en zelfs doden. Ten tweede bestond het gevaar dat zij, net als Lot, in de steden van de Kanaänieten zouden gaan wonen en zich met hen vermengen; dan zouden ze niet herkenbaar zijn als het volk van Abram. Net als God moesten dus ook Abram en zijn nakomelingen geduld hebben. Des te meer omdat de mensen in het land waar zij een groot volk zouden worden, hen als slaven zouden gaan gebruiken. Maar God zou hen daaruit bevrijden en naar het aan Abram beloofde land brengen: “Maar Ik zal hun onderdrukkers ter verantwoording roepen, en dan zullen ze wegtrekken, met grote rijkdommen”. Het zou dus een test zijn – we noemen dat een beproeving – of zij op God zouden blijven vertrouwen, gelovende wat Hij Abram bij het sluiten van een indrukwekkend verbond had beloofd. Abram zou dat zelf niet meer meemaken. God vertelde hem dat hij “in gezegende ouderdom” begraven zou worden.

J.K.D.

Afbeeldingen: regard.eu.org; bcc-la.org